

Behandeling

Teriflunomide (Aubagio®) bij multiple sclerose (MS)

Teriflunomide is een eerstelijns medicijn dat wordt gebruikt bij de behandeling van Relapsing Remitting Multiple Sclerose (RRMS).

RRMS is een vorm van MS waarbij ziekte-opvlammingen (schubs) voor komen. Het doel van de behandeling is om ziekte-opvlammingen zoveel mogelijk tegen te gaan. Daardoor wordt eventuele achteruitgang in het functioneren zoveel mogelijk voorkomen.

(073) 553 23 25

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 17.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling.

Werking

Teriflunomide verandert de werking van het afweersysteem. Hierdoor wordt het zenuwstelsel beschermd tegen aanvallen van het afweersysteem op het centraal zenuwstelsel.

Behandeling met teriflunomide

Voor de behandeling

Voordat u start met teriflunomide meet de MS-verpleegkundige uw bloeddruk. Ook wordt er bloedonderzoek (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/bloedprikken>) gedaan. U kunt bloed laten prikken in het Jeroen Bosch Ziekenhuis of bij een van de prikposten. De uitslagen worden naar het MS-behandelcentrum gefaxt.

Gebruik

U krijgt teriflunomide in tabletvorm van 14 mg.

- U neemt teriflunomide 1 keer per dag in. Het medicijn kunt u op elk moment van de dag innemen. U kunt het beste een vaste tijd kiezen, bijvoorbeeld 's ochtends. Dan vergeet u minder snel een dosis.
- Neem de tablet in met een half glas water, zonder te kauwen.
- Heeft u last van misselijkheid? Neem de tablet dan met wat eten. Mogelijk heeft u er dan minder last van.

- Bent u een tablet vergeten? Als het nog 8 uur of langer duurt voordat u de volgende dosis moet innemen, dan kunt u de vergeten tablet nog innemen. Duurt het minder dan 8 uur voordat u de volgende tablet moet innemen, sla deze dan over.

Levering

Dit medicijn wordt geleverd door de Jeroen Bosch Apotheek. Het MS-expertisecentrum zorgt ervoor dat de apotheek het recept ontvangt. Een apothekersassistent neemt contact met u op om de levering van de medicatie af te spreken. Daarnaast neemt de apothekersassistent met u de belangrijkste informatie over het gebruik met u door.

Geneesmiddelen en milieu

- Bestel niet meer medicijnen dan u denkt nodig te hebben.
- Spoel medicijnen niet door de gootsteen of de WC en gooi ze niet in de vuilnisbak.
- Lever oude medicijnen in bij de apotheek als u ze niet meer gebruikt. Als u medicijnen op de juiste manier afvoert, worden ze op een verantwoorde manier vernietigd en komen ze niet in het milieu terecht.

Betrouwbare informatie over medicijnen nodig?

Kijk hiervoor op www.apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl>)

Wij controleren regelmatig of deze informatie nog actueel is. Maar de ontwikkelingen op het gebied van medicijnen gaan heel snel. Soms is bepaalde informatie mogelijk toch al weer achterhaald of verouderd. Als u hierover vragen heeft stel deze dan aan de MS-verpleegkundige.

Vervolgafspraken

- 1 week na het starten met teriflunomide heeft u een afspraak met de MS-verpleegkundige.
- Na 1 maand heeft u weer een controle afspraak bij de MS-verpleegkundige.
- Na 3 maanden heeft u een afspraak bij de neuroloog om de behandeling en mogelijke bijwerkingen te bespreken.
- Na 6 maanden krijgt u een MRI-scan van de hersenen. Er wordt dan ook een controleafspraak gepland bij de neuroloog om de uitslag van de MRI-scan te bespreken.
- Daarna wordt er meestal iedere 6 maanden een afspraak voor u gemaakt. Dit gebeurt vaak om en om bij de MS-verpleegkundige en de neuroloog.
- De eerste jaren krijgt u ieder jaar een MRI-scan van de hersenen.

Deze afspraken plannen we in overleg met u. Er kan zeker van dit tijdpad worden afgeweken, bijvoorbeeld als er bijwerkingen of nieuwe klachten zijn.

Controle van uw bloed en bloeddruk

De controles van uw bloed zijn belangrijk voor een veilig gebruik van teriflunomide. Als u meerdere keren uw bloed niet laat controleren, dan kan de arts het voorschrijven van teriflunomide (tijdelijk) stopzetten.

- De eerste 6 maanden na het starten van de behandeling met teriflunomide wordt uw bloed elke maand gecontroleerd. Daarna wordt dat elke 6 maanden gedaan.
- Uw bloeddruk wordt in maand 1, 3 en 6 gemeten. Daarna gebeurt dit elk jaar, door de MS-verpleegkundige of huisarts.
- Het MS-behandelcentrum stuurt u de formulieren voor het bloedprikken.
- U kunt de uitslagen vinden in MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>).

Bijwerkingen

Zoals bij elk medicijn kan teriflunomide ook bijwerkingen geven. Niet iedereen heeft daar last van. De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- hoofdpijn;
- diarree;
- misselijkheid;

- versnelde haarcyclus, waarbij de haren sneller uitvallen en het langer duurt voordat deze weer terug groeien;
- verhoogde bloeddruk;
- leverfunctiestoornis.

De bijwerkingen verdwijnen meestal vanzelf. Soms is het nodig om de behandeling met teriflunomide stop te zetten vanwege de bijwerkingen. Heeft u last van bijwerkingen, neem dan contact op met de MS-verpleegkundige.

Waar moet u op letten?

Zwangerschap en vruchtbaarheid

- U mag **niet** zwanger worden tijdens het gebruik van teriflunomide, omdat er een verhoogde kans is op aangeboren afwijkingen bij het kind.
- We adviseren u dringend om betrouwbare anticonceptie te gebruiken.
- Heeft u een zwangerschapswens? Neem dan contact op met de MS-verpleegkundige voor overleg over stoppen van teriflunomide en verdere begeleiding.
- Er wordt bij teriflunomide geen effect op de vruchtbaarheid van zowel mannen als vrouwen verwacht.

Borstvoeding

Het wordt sterk afgeraden om borstvoeding te geven tijdens het gebruik van teriflunomide.

Autorijden

De aandoening multiple sclerose (MS) kan een reden zijn dat u niet mag autorijden. U mag alleen autorijden als u voldoende controle over uw bewegingen heeft. Overleg met uw arts of dat bij u het geval is. Als u ondanks uw aandoening toch mag autorijden, dan kunnen er nog andere adviezen per medicijn zijn. U kunt de informatie per medicijn ook terug vinden per medicijn via www.apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl>).

Vragen

Heeft u nog vragen?

Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar de MS-verpleegkundigen, telefoonnummer (073) 553 23 25. Zij zijn meestal elke werkdag aanwezig.

Praktische tips

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens

inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien?
(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Neurologie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/neurologie>)

MS-expertisecentrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/ms-expertisecentrum>)

Meer informatie

Apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl/medicijnen/teriflunomide>)

Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen.

Kijksluiter (<https://www.kijksluiter.nl/#!>)

Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen, bijvoorbeeld in een video en ook in andere talen.

Code NEU-310